

IFT-POSTEN

NYTT FRA INSTITUTT FOR FYSIKK
OG TEKNOLOGI
UNIVERSITETET I BERGEN

INSTITUTTLEDERENS LEDER

UKE 38, 2014

Høsten lar vente på seg, og sommerlige temperaturer og solrike kvelder gjør at vi ikke tenker alt for mye på mørke saker. For noen er det annerledes, og denne uken har vi hatt evaluering av Heidi Sandakers prosjekt "Dark Matter Analysis, Research & Application - DAMARA". Evalueringen er fremdeles ikke offentliggjort, men det er blitt lekket ut at evalueringskomiteen ser svært positivt på gjennomføringen av prosjektet. Vi gratulerer Heidi Sandaker med god evaluering, og vi takker også Bergen Forskningsstiftelse for at de har støttet prosjektet.

Et av høstenes vakreste eventyr står for døren neste fredag. Da arrangeres det fest for de nye bachelorstudentene, men også øvrige bachelor- og masterstudenter er inviterte. Det vil også være fint om en del av våre ansatte kunne stille for å vise sine blide åsyn frem for studentene, og samtidig spille inn litt faglig informasjon inn i festivitaset. **Alle forskningsgruppene anmodes herved om å stille med en representant.** Det ville være

fint om de som kunne tenke seg å komme tar kontakt med Anders. Festen begynner klokken 16.00, og vi kan lokke med god servering og spenstige programinnslag.

God helg,

Øyvind

VALG AV VERNEOMBUD OG VARAVERNEOMBUD

Det skal nå velges verneombud for funksjonsperioden 2015-2016. Fungerende verneombud for vårt verneområde (verneområde 2.12 Institutt for fysikk og teknologi) er Børge Hamre, med Rachid Maad som varaverneombud. Funksjonsperioden for disse går ut ved nyttår.

Alle ansatte ved instituttet har rett til å foreslå kandidater, forslag sendes administrasjonssjef på [vedlagt skjema](#) innen 21. oktober.

Se også brev fra Personal- og organisasjonsavdelingen ved UiB; [Valg av verneombud, hovedverneombud og universitetets hovedverneombud for funksjonsperioden 2015-2016.](#)

PHD - DISPUTAS

[Simen Eldevik](#) disputerer for PhD-graden med avhandlingen:

[Measurement of non-linear acoustoelastic effect in steel using acoustic resonance](#)

Torsdag 25. september kl. 13:15 i Auditorium 2, Realfagbygget.

Veiledere har vært Per Lunde, IFT, og Åge Andreas Falsnes Olsen – DNV GL

DISPUTAS FØR JUL?

Vi minner om at siste frist for innlevering av avhandling til instituttet dersom disputas skal kunne skje i inneværende semester, er mandag 13. oktober. Da må din veileder ha et forslag til opponenter klart ved innlevering. Siste mulige disputasdato før juleferien er torsdag 18. desember.

NYTT FRA KANTINA I 3. ETASJE

Kantina tar nå kort, så nå har du ikke lengre noen unnskyldninger dersom du har glemt kontanter.

Betalingsterminalen aksepterer både VISA og Mastercard.

INVITASJON TIL MØTE

Norges Tekniske Vitenskapsakademi, NTVA, i samarbeid med Tekna inviterer til møte i Bergen
Tirsdag 23. september 2014 kl. 1900
Sted: Nansensenteret på Marineholmen, Thormøhlensgt. 47

Hvis du allerede har meldt deg på møtet, vennligst se bort fra denne henvendelsen.

Tema:
Batteridrevne skip – en ny grønn business case?

Foredrag av:
Narve Mjøs, Director Battery Services & Projects, DNV GL
Nærmere informasjon om foredraget på vår hjemmeside [her](#)

Møtet er åpent for alle interesserte.

Påmelding er bare nødvendig for de som vil delta på et enkelt måltid med fiskesuppe – som Tekna spanderer - og selskapeleg samvær etter foredraget.

Det er mulig å melde seg på til middagen på to måter:

1. E-post: ntvemail@ntva.ntnu.no
2. Telefon 73 59 54 63.

Påmelding til middagen må være mottatt innen kl. 1500 torsdag 18. september

Trondheim, 16. september 2014

Vennlig hilsen

Hein Johnson

Generalsekretær NTVA

NTVA

Norges Tekniske Vitenskapsakademi

www.ntva.no

Tekna

DOKTORGRADSSTIPENDIATEN:

Navn: [Beate Krøvel Humberset](#)

Veileder: [Jesper Gjerløy](#), professor II, IFT/BCSS

Hun har et årsstudium i kunst og håndverk i bunnen, har jobbet på h-bar, i studietuda, og vil gjerne reise tilbake til USA en gang i framtida. Men først må hun fullføre doktorgraden.

Beate Humberset tar en doktorgrad i romfysikk ved Birkeland Center for Space Science (BCSS), og tilhører gruppen Q2: Dynamic Ionosphere. Når man forsker på romfysikk er man i stor grad avhengige av målinger med satellitter eller raketter. Disse gjør målinger mens de beveger seg, noe som gjør at man som oftest ikke kan vite om man måler på endringer i tid eller rom, og man må derfor anta at fenomenet som måles, som strømmer og elektriske felt, er statisk over en viss tid og størrelse. Dette gjør at vi har en begrenset forståelse av dynamikken til systemet som fører energi og momenter inn mot jorda. Humberset forsker derfor på den dynamiske karakteren til denne koblingen mellom verdensrommet og jorden.

Beate har nylig tilbragt [ni måneder i USA](#). Forskningsoppholdet ved Johns Hopkins University Applied Physics Laboratory (APL) var finansiert ved hjelp av stipend fra [Fulbright Foundation for Educational Exchange](#). Dette stipendprogrammet ble grunnlagt i 1946 og er finansiert og administrert av Utenriksdepartementet i USA, regjeringer i andre land, og private interesser. Programmet ble etablert for å øke gjensidig forståelse mellom folk i USA og andre land gjennom utveksling av personer, ideer og kunnskaper. Det er ansett som et av de mest prestisjefylte stipendprogrammene, og det er flere Fulbright-alumni som har vunnet nobelprisen enn noe annet akademisk program.

- Hvordan likte du deg i USA?

- Jeg likte meg veldig bra. Det var første gang jeg har vært i USA, men alt var på en måte som forventet fra amerikanske filmer og TV-serier. Jeg bodde i en liten landlig by som het [Herald Harbor](#), ut mot Chesapeake Bay, også kjent fra tv-serien Hannibal. Før jeg dro var det mye snakk om å finne et trygt område, siden det i noen av forstedene til Washington DC, og også deler av Baltimore bare 30 minutt unna APL, er kjent for hard kriminalitet. Jeg bodde i en kjellerleilighet i et hus som vi til tider kalte the nerd ranch fordi alle som bodde der og besøkte oss var fysikere, og var nok den eneste som faktisk låste døren min. De som bodde i Herald Harbor var en blanding av rike med hus ut mot vannet og middelklassen, der mange engasjerte seg i lokalmiljøet, med konserter på plenen utenfor brannstasjonen, stor aktivitet rundt Halloween og en aktiv pub/restaurant/butikk i et og samme lokale. Samtidig var det litt snodig at dersom man gikk ute på gata traff man bare de som var ute og luftet hunden, og postmannen som kjørte rundt og rundt. Jeg brukte gjerne to timer på å handle fordi supermarkedet var så gigantisk stort, og jeg brukte mange måneder før jeg klarte å finne de rette ingrediensene til å lage kanelboller.

Selv om det var mye jobbing i ukedagene, med tid som gikk bort til pendling til og fra jobben, og ikke minst til å handle og trene, var det tid til sosialt engasjement i helgene. Beate padlet den del med kajakk, deltok på Fulbright-arrangementer, og det ble sene kvelder på terrassen i the Nerd Ranch.

Beate Humberset er opprinnelig fra [Ørsta](#) på Sunnmøre i Møre og Romsdal, hvor hun spilte fotball og håndball, var frivillig allidrettsinstruktør, og med i Røde Kors Hjelpekorps. Hun flyttet til Bergen for å studere i 2004. Mens hun studerte ved UiB var hun en flittig og driftig student, men fikk også tid til deltidsjobber, blant annet som pleieassistent, som vert på VilVite-senteret, i tillegg til at hun var aktiv i h-bar. Etter bachelor og masterstudier i fysikk tok hun en praktisk-pedagogisk utdanning i matematikk og fysikk ved UiB, noe som gjør henne kvalifisert til å undervise på videregående. Beate fullførte mastergraden i fysikk i 2009, og tiltrådte stipendiatstillingen i 2012.

(forts.)

På EGU-konferanse i San Francisco. Klikk på bildet for større versjon

(forts.)

I løpet av stipendiatperioden har hun vært profilert flere ganger i media, blant annet i Bergens tidende og På Høyden. Etter at hun flyttet hjem fra USA ble hun også valgt som [Young Scientist](#)-representant i [EGU](#), som den første i Solar-Terrestrial-divisjonen.

Interessen for fysikk startet på videregående, og har holdt seg like levende etter dette, drevet av nysgjerrighet og interesse av å forstå naturfenomener. Beate sier at hun gjerne med forskning, gjerne i akademia, selv om det private næringslivet også er interessant. Lærerkompetansen ligger i bakgrunnen som en sikring.

Beate bruker fritiden sin på familie og venner, fjellturer, helst til toppen på ski eller til fots, og ikke minst håndverk. Hun er ivrig på syng og strikking, noe som kan forklare hennes første studieår på årsstudium i kunst og håndverk ved Høgskulen i Volda.

Beate Humberstet skal etter planen fullføre doktorgraden innen utgangen av 2015.

Fra venstre mot høyre: På toppen av Felden i Volda; med en 5-kilos sei i Austeffjorden; på Brooklyn Bridge, på toppen av Empire State Building; på Kennedy Space Center i Cape Canaveral, Florida (Klikk på bildene for å se dem i større format)

F a k t a f r a V e r d e n

<p>I torsdagens utgave av en viss tabloid, ble det påpekt:</p> <p>STØY DU IKKE HØRER ER HELSE SKADELIG</p> <p>Kommer når du sover!</p>	<p>Vi kan avsløre:</p> <p>TING DU IKKE SER KAN VÆRE SKADELIG FOR DEG</p> <p></p>	<p>Ikke nok med det:</p> <p>MAT DU IKKE SPISER KAN FØRE TIL KREFT</p> <p></p>
<p>Dette kan bare gå en vei:</p> <p>SJOKK! </p> <p>FOLK DU IKKE KJENNER KAN SKADE DEG</p>	<p>Fakta fra Verden</p> <p>NOE HELT FRYKTELIG KAN SKJE NÅR SOM HELST</p> <p></p>	<p>Og til sist:</p> <p>DET DU IKKE VET HAR DU SKIKKELIG SKIKKELIG VONDT AV</p> <p></p>

AKTUELLE VELFERDSTILBUD FRA UiB

Ulriken

Ulriken643 Panoramatur tar deg med svevebane til høyfjellet midt i byen. Fra utkikkspatået har du milevid utsikt over Bergen og omland med hav, skjærgård, fjorder og fjell. Ulriksbanen er åpen alle dager fra 09.00-21.00. Ulriken kan tilby på forskjellige turoversikter, GPS guide, sporfinnere, klatring og mye mer.

Enkeltkort pris for UiB-ansatte: 25 kr (ordinær pris 195,-) maks. 6 kort per ansatt. Er det enheter som skal reise samlet, kan flere kort benyttes.

I prisen får du fri bruk av buss og bane, gratis kaffe i kiosken på skyskraperen, varighet: 4 dager

Ønsker du å benytte deg av dette kortet, send en forespørsel til post@poa.uib.no. Kortet hentes og kvitteres for hos [Laurice-Solveig Majlaton Høie](#) i Christiesgt 18, 4 etasje. i ekspedisjonen. Skulle du miste et kort er det en egenandel på 200 kr per kort som vil bli trukket i tillegg i prisen.

"Vaffelhjarte" ligg an til å verte ei skikkeleg feelgood-oppleving for heile familien - frå dei minste til dei eldste. Og unn no ungene i familien noko foreldregenerasjonen ikkje har sett før! Hugs at Astrid Lindgren og Thorbjørn Egner og har debutert ein gong!

Datoer:

Torsdag 16. oktober, kl. 16.30

Lørdag 15. november, kl. 15.00

Sted: DNS

UiB-pris: 110 kr

Bestilling av billetter skjer via DNS billettkontor eller telefon: 55 60 70 80

Hentefrist via DNS billettkontor **innen 1 uke etter bestilling.**

For mer info: <http://www.dns.no/program/2014/vaffelhjarte/>

[Nordic Tenors](#) kombinerer utsøkt kunstnerisk kvalitet med humor, dans og musikalske overraskelser. I 2005 hadde de premiere på sitt første show Nordic Tenors & Sjur Hjeltnes/Bella Notte. Året etter fikk de komiprisen som "årets nykommer". Etter dette har de vært kongelige toastmaster for HMK Harald i 2007, de åpnet den nye operaen i Bjørvika i 2008, og i 2009 hadde de premiere på Nytt Show i Bergen og utgav sin første CD "Live at Logen". 2010 ble de nominert til Komiprisen for "Årets nummer". 2013 reiser de rundt med det nye showet "An evening with Nordic Tenors" og jubileumsforestillingen "Ten years with Nordic Tenors". De er og på juleturné med det svenske ensemblet Neumann Strings. Deres julekonserter har etablert seg som en av Norges mest besøkte juleturnéer.

For UiB-tilbud, klikk på bildet.

VI MINNER OM ÅRETS VELKOMSTFEST!

Ikke glem årets velkomstfest for nye studenter. Dersom du går på andre- eller tredjeåret, eller er masterstudent, er du selvsagt også invitert. Blant annet kan vi avsløre at instituttleder Frette vil avholde et av sine klassiske foredrag. Fristen for påmelding var i går (torsdag 18. september), men vi har fortsatt noen ledige plasser. Bare si fra til fagutvalget eller til Anders i ekspedisjonen.

Hvor: Bachelorrommet og kantinen i 3. etasje på instituttet.

Når: Fredag 26. september kl. 16.00.

Fagutvalget for
Fysikk og Teknologi

UKENS BILDE

Panorama fra toppen av Bjørn Trumpys hus

Bildet er sendt inn av [Kjetil Vedelden Heitmann](#). Klikk på bildet for større versjon

JULEBORD 2014

Årets julebord vil gå av stabelen fredag 21. november. Hold av datoen! Påmelding kommer senere.

H-BAR

H-bar er åpen i kveld, og hver fredag framover fra klokken 19.00 til klokken 01.00.

Tirsdager, hver partallsuke, holdes det pub-lectures i H-bar.

Mer info på [H-bars facebookside](#).

H-bar drives av Fagutvalget ved instituttet og er primært for instituttets studenter - men ansatte er også velkomne!

PUBLIKASJONER:

- Buanes, T.; Dale, O.; Eigen, G.; Kastanas, A.; Liebig, W.; Lipniacka, A.; Latour, B. Martin dit; Rosendahl, P. L.; Sandaker, H.; Sjusen, T. B.; Smestad, L.; Ugland, M.; et al.: *Measurement of the centrality and pseudorapidity dependence of the integrated elliptic flow in lead-lead collisions at root S-NN=2.76 TeV with the ATLAS detector* EUROPEAN PHYSICAL JOURNAL C Volume: 74 Issue: 8
- Altinpinar, S.; Djuvsland, O.; Fehlker, D.; Haaland, O.; Huang, M.; Loenne, P. I.; Nystrand, J.; Rehman, A.; Rohrich, D.; Skjerdal, K.; Ullaland, K.; Velure, A.; Wagner, B.; Yang, S.; et al.: *Measurement of quarkonium production at forward rapidity in collisions at TeV* EUROPEAN PHYSICAL JOURNAL C Volume: 74 Issue: 8 Article Number: 2974
- Stamnes, Jakob J.; et al.: *New neural-network-based method to infer total ozone column amounts and cloud effects from multi-channel, moderate bandwidth filter instruments* OPTICS EXPRESS Volume: 22 Issue: 16
- Muren, Ludvig P.; et al.: *NACP 2014 and the Turku PET symposium: The interaction between therapy and imaging* ACTA ONCOLOGICA Volume: 53 Issue: 8 Pages: 993-996
- Ytre-Hauge, Kristian S.; Rohrich, Dieter; Szostak, Artur; et al.: *Estimated risk of radiation-induced cancer following paediatric cranio-spinal irradiation with electron, photon and proton therapy* ACTA ONCOLOGICA Volume: 53 Issue: 8 Pages: 1048-1057
- Helseth, L. E.: *Excitation of energy harvesters using stick-slip motion* SMART MATERIALS AND STRUCTURES Volume: 23 Issue: 8
- Buanes, T.; Burgess, T.; Eigen, G.; Kastanas, A.; Liebig, W.; Lipniacka, A.; Rosendahl, P. L.; Sandaker, H.; Sjusen, T. B.; Ugland, M.; et al.: *Measurement of $\chi(c1)$ and $\chi(c2)$ production with root s=7 TeV pp collisions at ATLAS* JOURNAL OF HIGH ENERGY PHYSICS Issue: 7 Article Number: 154

NYTTIGE LENKER

[Nettsider for IFT](#)

[Kontaktinfo for IFT-adm.](#)

[Fakultetets nettsider](#)

[UiBs intranett - personalsider](#)

[Fakultetsstyret](#)

[Fakultetets strategiplan](#)

[Ansattsider](#)

[\(Ofte stilte spørsmål\) A - W](#)

Nettavisen [På Høyden](#)

[Tidligere utgaver av IFT-posten](#)

[Personalportalen \(PAGA\)](#)

[BRITA \(IT-hjelp\)](#)

[LYDIA \(transport\)](#)

[SEBRA \(brukerkonto\)](#)

[Nye doktorgrader ved UiB](#)

[UiBs personalreglement](#)

[HMS-portalen](#)

[Mi Side](#)

Fagutvalget ved IFT:

<http://fft.uib.no/>

[Facebook](#)

[Campusbussen](#)

[Cristin](#)

[Telefonkatalogen \(intern\)](#)

[Pubmed](#)

[Ledige stillinger ved UiB](#)

[The UiB Magazine](#)

Kontakt redaktør av IFT-posten:

anders.kulseng@ift.uib.no

Ift-posten utgis av Institutt for fysikk og teknologi, UiB.

Telefon: +47 55 58 28 06

Faks: +47 55 58 94 40

Kontakt: post@ift.uib.no

Ift-posten@ift.uib.no

